

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Peccatum stupri quid dicatur, & quòd semper peccatum mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

peccata coventionalis, contra prohibitionem iuris canonici, in cap. gemma. de sponsal. & est peccatum veniale: si desit & contemptus præter hoc quod pœna apposita nulla est: quia coniugia debent fieri libere. Secundò, in dissolutione sponsalium. Et tunc peccatur peccato perfidiae: quum scilicet absque sufficiente causa promissa fides non seruatur. Et est perfidia huiusmodi mortale peccatum, etiam si per iurium non interueniat: quia est iniuriosa proximo. Tertiò, peccatur in usu: ut si impudicis aetibus vacent sponsus & sponsa. Sunt enim impudicitiae mortalia peccata in ipsis in omnibus casibus in quibus apud coniugatos sunt mortalib[us]; & tanto grauiora quanto adhuc neutrius corpus est alterius, sed promissum tantum. Oscula tamen & amplexus inter sponsos benevolentiae causa non fiunt peccata: ut patet. Si vero delectationis causa fiunt affectu maritali inchoante absque impudicitia tamen, venialia sunt, quia sicut sponsa inchoatiu[m] est sponsi, ita delectatio venerea coniunctionis carnalis inter eos, inchoatiu[m] permittitur inter eosdem: constat autem oscula delectationis causa facta, non nisi inchoationem veneream delectationis importare.

*Peccatum stupri quid dicatur, et
quod semper peccatum
mortale.*

Stuprum quo mulier virgo extra matrimonium defloratur, peccatum mortale est propriam constituens speciem. Notanter autem dixi mulier: quia licet virginitatis virtus communis sit viriique sexui, stuprum tamen proprium est mulieris, vir enim virgo extra matrimonium primò concubans, non peccat peccato stupri: quia non additur specialis deformitas sicut in muliere.

K k Exaltang

524 Superbia.

Exaltans seipsum supra id quod est,
superbiæ peccatum incurrit.

Superbia, qua quis seipsum exaltat seu supra seipsum it, peccatum est, quia cōtra rectam rationem est, vt aliquis supra id quod est, seipsum habeat, tam in actu extirandi quam eligendi. Inuenitur autem superbia duplíciter: vel consummata, vel imperfecta. Superbia consummata est, quum quis adeo seipsum magnificauit, vt ad hoc perueniat quod nolit seipsum subiici diuinæ regulæ. Et hoc est peccatum mortale maximum, vt patet: quoniam nolle subiici diuinæ regulæ cōtemptus diuinæ dispositionis est. Spargitur autem huiusmodi consummata superbia per quatuor ramos qui species eius vocantur: quartū tres per bona quæ quis habet, tripliciter diversificantur: scilicet aut quum quis ita se extollit ac si non haberet bona à Deo, aut ac si ex suis meritis à Deo haberet, aut si singulariter despectis aliis haberet, & demum si per bonum quod non habet, ita extollitur ac si illud haberet. Consummata namque superbia in primo contemnit Deum benefactorem: in secundo, diuinā gratiam: in tertio, multiplicationem diuinæ largitatis in aliis: in quarto, diuinam miserationem, dum ex fastidio subiectionis ad diuinam dispositionem in hac ducis.

Superbia vero imperfecta, qua se homo magnificat in suo affectu, non tamen usque adeo vt velit se non subditum Deo & omnibus quibus oportet de necessitate salutis se subiici, in hac eadem imperfecte tamen dicit: quod melius ex effectibus discernitur quam ex propriis actibus. Nam qui ita irreligiosum & ingratum se exhibet ac si non accepisset à Deo omnia quæ habet, superbum habet iuxta primam speciem affectum, ex simili quippe effectu Apostolus inquit,